

Programom Kreativna Europa u razdoblju od 2014. do 2020. godine planira se uložiti 8 milijardi eura

Kreativna Europa (2014. - 2020.)

1,8 milijardi eura budžeta

37% više od dosadašnjeg budžeta

1. siječnja 2014. počinje program Kreativna Europa

Udio europskog filma u kinorepertoriju EU

● 1989 ● 2009

43 repertoarna kazališna koja su uključena u Europski kazališni konvencija godišnje prikazuju 16.000 predstava za 8 milijuna gledatelja za 20 zolja.

500 milijuna eura ulaze se u kulturu

300 milijuna eura ide audiovizualnim medijima

36% **54%**

4,5%

EU BDP-a 2008. godine otišao je na kulturu i kreativni sektor

budžet

270 milijuna eura bit će još dodatnih 50 milijardi eura sektora

8,5

milijuna bliskom u kulturi i sektoru kreativne industrije

30%

55%

15%

Europska Unija povećala je ulaganje u kulturu jer vjeruje da se ono vraća ekonomski društveno

Konkretno, ovim će se programom financirati međunarodna gostovanja, kruženje europske literature i najvažnije, potraga za novom publikom

PIŠE DUBRAVKA VARGO
razmatrila Zagrebačkog kazališta mladih

Kada su početkom prošle godine javnosti predstavili neke od smjernica novog programa za kulturu Europske Unije koji je u svom nazivu promiče termin kreativna industrija, mnogi su se de umjetničkih organizacija pitali - može li se umjetnost upotrijebiti u svim industrijama i može li to termin industrije i može li to

me svi oni čiji se dijelovi ne mogu nazivati proizvodima i mogu izravno konkurirati na tržištu, zvali se oni i kulturnim, biti isključena iz financijske potpore. Razjavile su se polemike o tome koliko kulturna industrija kotira i komercijalnim sadržajima i podrazumijeva ona zapravo mnogo veći potok samofinanciranja od očekivanih i do sada uobičajenih javnih potpora.

Program iz studenog
Uoči torbi najgorljivijem se osjećaju kazalište. U svojim najboljim primjerima, onim nekercijalnim, ono se nikada i nigdje nije interpreti-

tiralo kao dio industrije, pa makar se ona nazivala i kreativna. Nekoliko mjeseci poslije, točnije u studenome prošle godine, slijedeći primjedbe umjetnika, Europska komisija predlaže novi program za kulturne i audiovizualne projekte, sada pod nazivom Kreativna Europa za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Za razliku od prijašnjeg programa (2007. - 2013.) koji je podržavao isključivo kulturne projekte (temeljene na zajedničkome programu nastajale i razvoju suradnje), novi program povezuje tri naizgled srodna i veći, postojeća programa - kulturu, me-

dije i Medije Mundus, odnosno sektore u kojima su povezani i kultura i mediji. Čiji je pomoći razvoja one kulturne politike koja prelazi granice (istodobno i one geografske i one estetske), pomudi informacije i prihvate financiranja kroz nove kulturne i kreativne sektore financiranja koji bi, primjerice, omogućili garanciju bankama za zajmove namijenjene organizacijama u kulturi. Europska komisija predložila je budžet za Kreativnu Europu od 1,8 milijardi eura, što je 37% više od budžeta dosadašnjeg programa za kulturu.

Mobilnost umjetnika
Prijedlog Europske komisije nije se temeljio na brojke što bi trebale pratiti Kreativnu Europu. Tijekom sedam godina (od 2014. do 2020.), u taj bi se područji trebalo uključiti i poduprijeti ga 8000 kulturnih organizacija i 300.000 umjetnika, profesionalaca u kulturi kojima će upravo kroz međunarodne projekte biti omogućeno razvijanje karijere u gotovo svim dijelovima Europe. Program će također pomoći u privlačenju oko 500 knjigova, a očekuje će i da će kroz aktivnosti okupljanja nove publike u koncertni i 100 milijuna ljudi može pratiti projekte financirane tim programom. Sada se primjerice europskog filma očekuje se nastanak ovog razvoja o kojem se govori rezultati prijašnjeg programa.

Raspore o novcu
Upravo zbog podrške EU-ju europskog filma u kinorepertoriju je od 36% 1989. do 54% 2009. godine, a samo mreža Europski kino obuhvaća 2000 nezavisnih kina u 32 europske zemlje, te je prvotna 59 milijuna gledatelja u 475 europskih gradova. S druge, pak, strane Europska ka-

prioritetom, a to je tražanje za novom publikom, odnosno razvijanje što većeg interesa građana za europsku kulturu. On će istodobno podupirati mobilnost umjetnika u Europi, ali i omogućiti umjetnicima da svoju karijeru razvijaju izvan svojih zemalja i kulturnih krugova.

Platforma za talente
Podržat će i daljnju suradnju između umjetnika i kulturnih organizacija iz različitih europskih zemalja, te privlače kulturnih djela, no promovirat će i takozvanu Europsku platformu za razvoj talenata i stimulirati razmjenu umjetnika i njihovih djela sa širokim opsegom učinaka. Napokon, Kreativna Europa financirat će specifične programe koji upravo potiču vidljiviji bogatstva i različitosti europske kulture, interkulturalni dijalog i međusobno razumijevanje kao što su Europska kulturna nagrada, Europska kulturna baština i Europska pristojnica kulturne.

Pojavila se bojazan da se previše ulaze u onakom komercijalne audiovizualne medije

zališna konvencija danas okuplja 43 repertoarna kazališta koja godišnje prikazuju čak 16.000 predstava za 8 milijuna gledatelja, i to na dvadeset zemalja.

Program Kreativna Europa mora biti prije svega prepoznat i podržan u vladama zemalja članica EU, a potom u Europskom parlamentu. Njegova primjena započela bi 1. siječnja 2014. godine. No već se ovih dana u Europi o njemu organiziraju rasprave i čuju polemični tonovi.

Zaraduje više od drugih
Prije svega usmjeren su prema sredstvima unutar programa u kojim je navjerno da će 30% (500 milijuna eura) pripasti kulturi, 35% (600 milijuna eura) audiovizualnim medijima i 15% (270 milijuna eura) biti razdijeljena između profesionalaca u kulturi. Osnovna je bojazan da će sektor Medije potpuno predati umjetnicima i kreativcima, a da se sva sredstva biti usmjerena audiovizualnoj umjetnosti, koja je u jednom segmentu već komercijalizirana. Međutim, to se u stvari, osim što programizirane više financira-

ške potpore i samu se promovira i zadržuje na tržištu mnogo više od ostalih umjetnosti.

Mogućnosti za nas
Iako su ishodi tih primjedba i polemika još neizvijesti, kao i to hoće li program biti podržan u najvažnijem opsegu i financiranih 1,8 milijardi eura, on će svakako ponuditi umjetnicima mogućnost većeg povezivanja, razmjene, razvijanja vlastitih karijera i zajedničkih projekata. Za hrvatske umjetnike i umjetničke organizacije, od kojih su neki već bili uključeni i prije, to će biti sredstva iz prijašnjeg programa za kulturu, Kreativna Europa svakako otvara nove mogućnosti za čvršće povezivanje s komercijalnim partnerima i organizacijama i kreiranju onih djela koje svojim vrijednostima ulaze u kontekst europske kulture. Dapače, čini se da će novi program omogućiti veću vidljivost umjetnika u Europi, njihovo profesionalno ulaz u stvaranju jedinstvene slike europske kulture koja se poziva na različitosti i dizajvala raznovrsnog i različitosti. Također je Europa, međutim, no dužna prepoznati razliku između komercijalne umjetnosti i druge koju je nastala u vremenu digitalne potpora kako bi održala svoju nezavisnost od dikata tržišta u vremenu digitalne potpora. Također je Europa, međutim, no dužna prepoznati razliku između komercijalne umjetnosti i druge koju je nastala u vremenu digitalne potpora kako bi održala svoju nezavisnost od dikata tržišta u vremenu digitalne potpora. Također je Europa, međutim, no dužna prepoznati razliku između komercijalne umjetnosti i druge koju je nastala u vremenu digitalne potpora kako bi održala svoju nezavisnost od dikata tržišta u vremenu digitalne potpora.

Kultura kao industrija koja proizvodi a ne samo troši

To nastoje gotovo nečovika-nove povjane sredstva, a u doba finansijske krize, znak je da ekonomija vjeruje kako se svakolaganje u kulturu danas može smatrati kao produktivno većem društvenom uključivanju i važnom ulogu. Također je Europa, međutim, no dužna prepoznati razliku između komercijalne umjetnosti i druge koju je nastala u vremenu digitalne potpora kako bi održala svoju nezavisnost od dikata tržišta u vremenu digitalne potpora.